

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Cene inseratov:

	Din	p
Pri 1 × objavi 1/4 str.	600	—
• • • 1/2	300	—
• • • 3/4	150	—
• • • 1/8	75	—
• • • 1/10	37	50

X. letnik.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1927.

Štev. 20., 21. in 22.

Po zborničnih volitvah.

Zbornične volitve so za nami. Hud boj se je bil za to gospodarsko korporacijo — zmagala pa je politika nad stanovstvom, zmagala politična stranka nad organizacijami. Živela zavojevana zbornica!

Ta «zmaga» pa ne pomeni premoči stranke nad organiziranim obrtništvom, temveč bo postala živ dokaz, kako je politična stranka, ki je postavila nam nasprotno kandidatno listo, z vsemi sredstvi tolkla po obrtništvu, ki brezpogojno ni klonilo pred ljudmi, ki bi se morali brigati prej za vse drugo nego za gospodarstvo.

Na čem sloni «zmaga»?

V vsakem boju je potrebno predvsem poštenje. Le boj z odprtim vezirjem, iz oči v oči, more biti merilo moči nasprotujočih si skupin. **Politična stranka, ki se je borila proti nam, pa je s svojimi pomagači pozabila, da ima opraviti z organiziranim obrtništvom.**

Pa naj govore dejstva, ki naj orišejo podrobneje to zmago.

Stanovske organizacije niso od zbornice dobile na razpolago niti volilnega imenika. Pač pa ga je na nam sicer neznan način dobila Slovenska ljudska stranka, ki je v svojem tajništvu otvorila volilno pisarno. Zbornica izjavlja, da volilnega imenika ni dala nikomur. Nas ta njena izjava ne briga, vemo le, da je stranka volilni imenik imela. **Če ga je dobila na nepravilni način, tedaj je naloga zbornice, da zasleduje, kdo je preskrbel stranki volilni imenik. Zato zahtevamo, da zbornično predsedstvo javno pojasni, kdo je volilni imenik izročil g. Ogrinu, odnosno Slovenski ljudski stranki, ker bomo sicer dolžili zbornično predsedstvo, da se ga je z vednostjo zborničnega predsednika prilastil g. Ogrin. Pribijemo dejstvo, da ga organizacije pred volilno borbo niso prejele in ga tudi še do danes nimajo, kljub temu, da bi ga plačale po zahtevi predsednika zbornice z 2000 Din.**

Zbornično predsedstvo je hotelo s tem, da volilnega imenika ni hotelo izročiti organizacijam, ovirati razplet naše volilne akcije. Ali je to pošteno?

Volilni zbor zbornice je v reklamacijskem roku dosledno zavračal vse reklamacije, tičoč se volilne pravice članov načelstev raznih zadrug. Tako so imeli volilno pravico člani načelstva Služkinjskega doma v Ljubljani, člani načelstev prosvetnih domov in drugi.

Obrtniki! Ali ste že kdaj čuli, da volijo v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo služkinje, duhovniki, profesorji, uradniki, dijakji? Po zaslugi in s pomočjo politične stranke, ki je stala proti nam v volilnem boju, se je vneslo v državni proračun pooblastilo, da se vršijo nove zbornične volitve po poročnem sistemu.

Ali so bili gospodarski krogi oni, ki so dali volilno pravico neobrnitnikom, služkinjam, duhovnikom, dijakom itd.? Ne; strankarska politika je bila to, ki je s tem pripomogla do škandala, da so se med obrtništvu z istimi pravicami pomešali tudi drugi. Ali je to v interesu obrtništva, ali je to pošteno?

Kako naj zagovarja volilni odbor za sestavo kandidatne liste g. Ivana Ogrina dejstvo, **da je razpošiljal volilcem kandidatno listo in okrožnico prej, preden je bila kandidatna lista od zborničnega volilnega odbora potrjena?**

Dokaze imamo, da so dobili volilci kandidatno listo z nosilcem g. Ogrinom že 16. in 17. oktobra, medtem ko je bila kandidatna lista šele 17. oktobra vložena.

Predstavniki te kandidatne liste so morali biti uverjeni, da bo njih lista brez nadaljnega potrjena. **In res je bila potrjena, kljub temu, da nosi še danes formalne pogoške.**

Ugotavljamo, da **stavbnik g. Ivan Ogrin ni vpisan v volilni imenik. Ni merodajno za nas, da je volilni odbor ugotovil, da je g. Ivan Ogrin, stavbnik, identičen z Ivanom Ogrinom, opekarnarjem v Ljubljani. Pač pa je merodajen za nas člen 6. volilne uredbe, ki pravi, da mora kandidat vršiti gospodarsko funkcijo, na podlagi katere kandidira, vzdržema najmanj dve leti. G. Ogrin pa koncesije za stavbnika nima.**

Kako more torej kandidirati stavbenik g. Ogrin, ki nima za stavbni obrt koncesije?

Kandidatna lista g. Ogrina pa nosi tudi še druge formalne pogoške.

Tako je SLS s svojimi pomagači zavirala razplet volilne akcije Vrhovnemu obrtništvu svet. Vrhovni obrtniški svet volilcem ni mogel razposlati niti kandidatne liste z nosilcem g. Josipom Rebekom, ker mu je volilni odbor 18. oktobra vrnil potrjeno kandidatno listo, 20. oktobra pa je pričel že z razpošiljanjem volilnih pisem.

Značilno je nadalje, da v volilni boj ni posegla Jugoslovanska obrtna zveza, ki je obrtniško udruženje, temveč oficijelna Slovenska ljudska stranka.

Zmagalo torej ni obrtništvu, temveč stranka.

Volilni odbor je koncem skrutinija ugotovil, da je dobila kandidatna lista z nosilcem g. Josipom Rebekom 7079 glasov, kandidatna lista z nosilcem gospodom Ogrinom pa 11.508 glasov.

Izvoljeni so s kandidatne liste Vrhovnega obrtniškega sveta gospodje: 1.) Ivan Gogala, čepičar na Jesenicah; 2.) Josip Rebek, ključavničar v Ljubljani; 3.) Andrej Oset, gostilničar v Mariboru; 4.) Jakob Volk, krojač v Šoštanj; 5.) Josip Kokol, gostilničar v Orešju št. 58 (Lajtersberg); 6.) Franc Kavčič, gostilničar v Ljubljani.

Namestniki: 1.) Alojzij Češarek, ključavničar v Ribnici; 2.) Milko Krapež, urar v Ljubljani; 3.) Josip Berlič, gostilničar v Ptuju; 4.) Dragotin Hmelina, dimnikar v Slovenjgradcu; 5.) Jernej Golčer, sodar v Celju; 6.) Franc Igljč, krojač v Ljubljani.

Z liste z nosilcem g. Ivanom Ogrinom so izvoljeni: Štefan Sukič, krojač v Murski Soboti; Miloš Hohnjec, kipar v Celju; Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani; Andrej Kralj, sodar v Sv. Lenartu pri Brežicah; Ivan Vrečar, mizar v Domžalah; Jernej Ložar, krojač v Ljubljani; Fran Zavodnik, mizar v Št. Vidu; Matija Mesarič, krojač v Mariboru; Franc Hohnjec, mesar v Mariboru; Peter Kuder, čevljar v Grižah.

Vrhovni obrtniški svet je vložil na ministra za trgovino in industrijo g. dr. Mehmeda Spaha **pritožbo proti volitvam** in pričakuje, da bo g. minister uvaževal v pritožbi navedene tehtne razloge, ki govore za razvejavljanje volitev in razpust nepravilno izvoljene zbornice.

Nas pa ta «zmaga» Slovenske ljudske stranke nad organiziranim obrtništvom ne bo omajala. To je izsiljena zmaga, s katero se naši nasprotniki ne morejo ponašati.

Organiziranemu obrtništvu pa naj bodo te volitve nauk, da bodo naše najvišje gospodarske korporacije tako dolgo igrača v rokah strank, dokler ne bo s svojo zavednostjo, stanovskim ponosom in delom v organizacijah pomedlo povsod z zajedalci, ki rovarijo proti stanovskim obrtniškim organizacijam.

Obrtni krediti.

Z ustanovitvijo Državne obrtne banke SHS se je obrtništvu nadejalo, da mu bo pot odprta in čim širokogrudnejša do kreditnih virov, oziroma do bančnega poslovanja s svojim denarnim zavodom. Osebito obrtništvu Slovenije, dasi je pri podpisovanju delnic mnogo odločeval dvom v pravo realnost denarnega zavoda, ko smo baš one dni preživljali polom zavoda, čigar nesreča je globoko rezala tudi v vrste našega obrtništvja, vendar se je kljub vsem tem neljubim okolnostim zbralo lepo število sopodpisnikov, kar znači, da tudi slovenski obrtnik hoče sodelovati na razvoju in napredku tako prepotrebne obrtniškega denarnega zavoda.

V pričakovanju oživitvorenja podružnice banke v Ljubljani pa je zaostala vsa naša nadaljnja akcija. Nekoliko je krivo tudi dejstvo, da so obresti našim razmeram sorazmerno visoke, ker je bil vsakdo uverjen, da bo namen zavoda dejansko tudi v svojem obratu podprl našo nado po cenemem kreditu.

Ker pa za enkrat ni možno računati s tozadevno spremembo, je prva naša dolžnost, da pokrenemo zanimanje v naših čim širših vrstah.

Centralna uprava v Beogradu razpolaga z dajanjem kreditov tudi za Slovenijo. Ustanovili so se

deloma in se še bodo po vseh važnejših centrih cenzurni odbori, katere izvolijo delničarji izmed sebe od tri do pet po številu. Ti cenzurni odbori imajo dolžnost, cenzurirati prošnje prosilcev kredita ter o dejanskem položaju točno obveščati glavni cenzurni odbor v Ljubljani, ki se izvoli začasno, in sicer do poslovanja podružnice.

Vsakemu prosilcu, ki zadosti pogojem o izdajanju kreditov in katerega cenzurni odbor potrdi, odobri centrala prošnjo takoj ter mu potom pošne hranilnice nakaže denar. Seveda je ta način poslovanja zelo neprikladen, a da se odpomore potrebi, pa je vendar dobro došel. Opozarjamo interese, da se poslužijo kreditov pri Obrtni banki SHS. Posebno priporočamo tovarišem, ki so imeli že kredite od Narodne banke, naj se jih poslužijo sedaj pri državni Obrtni banki.

Čim več bo obrtnikov iz Slovenije, ki bodo v posesti kreditov od našega zavoda, tem prej in laže pridemo do podružnice v Ljubljani. Olajšano bo pa tudi začetno poslovanje podružnice, ker se bodo potem krediti Slovenije kratkoma prenesli nanjo. Tovariši! Začeti je treba, ali ni boje, da se naslonimo na naš zavod in s tem pripomoremo samim sebi do skorajšnjega uresničenja naših teženj, po katerih hrepenimo skoroda vsi in katerih uspehi ter pomoč nam je z našim denarnim zavodom zasigurana. Vsa tozadevna pojasnila dajerade volje Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Volilcem, zaupnikom in prijateljem!

Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo so končane. Formalno je zmagala politična stranka nad stanovsko zavednim in organiziranim obrtništvom; zmagal je izumetničeni volilni red, zmagala je stranka z nasiljem in grožnjami.

Kljub silnim oviram, s katerimi smo se morali boriti za čast in pravice svojega stanovskega pokreta, pa je naš uspeh zadovoljiv in časten. Dokaz nam je, da tvori pravo, organizirano obrtništvmo močno armado, ki ne mara kloniti pred paševanjem politične stranke.

Vam, tovariši zaupniki in prijatelji, v imenu izvoljenega zastopstva Vrhovnega obrtniškega sveta v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo najlepša hvala za trud in požrtvovalnost!

Pripravljajmo se za novo borbo! Združimo se s podvojeno energijo, da dosežemo svoj cilj v korist vsega našega gospodarstva in da vrnemo zbornico zastopnikom pravega obrtništvja in trgovstva, združenega v svojih stanovskih organizacijah.

V Ljubljani, 10. novembra 1927.

Za Vrhovni obrtniški svet:

Josip Rebek,

poslevodeči podpredsednik.

Borba čevljarjev proti „Bati“.

Inozemska tvrdka «Bata» v vedno večjem obsegu izpodkopava tla domači usnjarski in čevljarški industriji ter domačemu obrtniku. Po vseh mestih v državi je ustanovila svoje podružnice in z ogromnim uvozom čevljarških izdelkov konkurira domači podjetnosti. Uživati mora pač posebne ugodnosti!

Pričeti pa namerava tudi s popraviljanjem čevljev in hoče s tem naravnost uničiti tudi malega obrtnika.

Proti takemu početju inozemske tvrdke se morajo prizadeti gospodarski krogi najodločneje upreti. To akcijo je pokrenila Zadruga čevljarstev v Mariboru, ki je sklicala za nedeljo dne 16. oktobra t. l. v Mariboru v restavraciji «Halbwidl» v Jurčičevi ulici konferenco vseh prizadetih slojev zaradi skupnega nastopa proti nameravani ustanovitvi mehanične popravilnice po inozemski tvrdki «Bata». Konferenci so se osebno in s pismenimi priznancami odzvali: Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana, Zadruga čevljarjev v Ptujju, Obrtna zadruga čevljarjev v Celju in Obrtna zadruga čevljarjev v Brežicah. Nadalje so se odzvali zastopniki usnjarskih tovarn gg. Viljem Freund v Mariboru, Valter Halbärth v Mariboru, Fr. Woschnagg in sinovi, d. d. v Šoštanju, Josip Pirich pri Sv. Lenartu, Karel Wrentschur in sin v Marenberku, Ignacij Sinigoj v Ljutomeru, tovarna čevljev Peter Kozina & Ko. v Trzinu, trgovci z usnjem gg. Ellinger, Vošinek, Ošlag, Naveržnik in Žagar v Mariboru ter končno odbor čevljarstev pomočnikov v Mariboru.

Konferenca je sklenila predlagati vsem merodajnim oblastvom sledečo resolucijo:

Slavna velika županstva v Mariboru in Ljubljani, visoko ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu se prosijo:

1.) naj se ne ugotovi prošnji inozemske tvrdke «Bata» za ustanovitev popravilnice starih čevljev bodisi pod katerikoli naslovom ter se tej tvrdki kakor tudi vsem trgovcem s čevlji v mariborski in ljubljanski oblasti prepove vsako prejemanje popravil starih čevljev, ker je to že po § 38. a obrtnega reda zabranjeno;

2.) da se nam kot državljanom in davkoplačevalcem pojasni, koliko parov čevljev uvaža tvrdka «Bata» v Jugoslavijo, oziroma v Slovenijo, in koliko plača direktnega davka, koliko carine ali če jo sploh plačuje, ker prodaja čevlje deloma po nižji ceni kot je carinska odmera od para čevljev;

3.) naj se nam pojasni, ali ima tvrdka «Bata» res od naše države brezobrestno posojilo in v kateri višini ter zakaj se je nasprotno odvzelo 6%no posojilo malim obrtnikom v iznosu do 5000 Din;

4.) da se izvoz sirovih kož prepove, ker imamo v naši državi dovolj dobro izvežbanih tovarn, ki so v stanju, izdelati ves produkt sirovih kož same, in to v isti kakovosti kakor inozemske tovarne, ker se usnje s prevažanjem podražuje, kakor se je to primerilo v zadnjem času, nasprotno pa, da se vse one čevljarske potrebščine, ki se v naši državi ne izdelujejo, pri uvažanju oprostito carine;

5.) da se omeji izdelovanje novih in popraviljanje starih čevljev za državne nastavljenice in privatnike v moških kaznilnicah v Mariboru in Ljubljani, ker smatra konferenca obseg dela kaznjencev le za svojo potrebo, ter da se prepreči izdajanje obrtnih listov državnim nastavljenicem, kakor poštnim, železniškim, policijskim itd., in da se že izdani obrtni listi tem osebam odvzamejo;

6.) da se ozira na prijave, ki jih pošiljajo zadruga proti raznim šušmarjem, ter da se proti tem postopa po obstoječem obrtnem zakonu, oziroma obrtnem redu, na kar se do danes ni v polni meri oziralo in so take prijave ležale po pol leta in še dalje nerešene.

Le ob upoštevanju zgoraj navedenih točk se lahko še ohranijo mali čevljarski obrt ter čevljarska in usnjarska industrija v naši državi.

Končno sklene konferenca zaprositi vse merodajne kroge, naj bi se ozirali na to, da je tvrdka «Bata» v Jugoslaviji odveč, ker so naši domači čevljarji in industrijski obrati v stanju, da krijejo celokupno potrebo na obutvi. Da je okoli 15% vsega prebivalstva navezano na zaslužek v obutveno-oblečilni in kožarski stroki, katerega pa zaradi prevelike inozemske konkurence in zbog prevelike brezposelnosti nima. Da domači obrtniki in industriji plačujejo državi ogromne davke, katerih pa zaradi zgoraj navedenih vzrokov ne bodo mogli zmagovati. Da moramo delati z dragimi krediti, ker v tem pogledu nimamo nobenih ugodnosti s strani države. Da bi ustanovitev popravilnic po tvrdki «Bata» pomenila in povzročila obup in pogin vseh čevljarstev mojstrov in pomočnikov ter njih družin.

V Mariboru, 16. oktobra 1927.

Nepojmljivo postopanje državnih oblasti.

Pred nedavnim je razpisala direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju licitacijo za zgradbo nove mostne tehtnice in poslopja za tehtnico. Prvi licitaciji, ki zbog samo dveh ponudnikov ni uspela, je sledila druga, katere so se udeležili trije polno usposobljeni obrtniki. Dva tedna za tem pa so dobili ti trije ponudniki od direkcije državnega rudnika dopis, v katerem direkcija naznanja, da je ministrstvo za šume in rudnike iz neznanega razloga to licitacijo razveljavilo ter odredilo, da se ima izvršiti to delo v lastni režiji. In res! Rudnik je oddal delo dvema zidar-skima polirjema. Tako postopanje od strani državnih oblastev, bodisi ministrstva ali nižjih oblastev, je nečuvno, ker se s tem podpira z uradnih strani šušmarstvo, in usposobljenim obrtnikom, ki redno plačujejo svoje državne dajatve, jemlje prilika za delo in zaslužek, brez ozira na to, da je tako postopanje naravnost v nasprotju s tukaj veljavnimi pravnimi predpisi.

Ustanove za uboge, onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1927. za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove, 26 ustanov po 150 Din.

Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 2. decembra 1927. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je siromašen, oziroma da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Naročajte „Obrtni Vestnik“!

Obrtniška „Samopomoč“ v Mariboru.

Od obstoja je imela obrtniška «Samopomoč» v Mariboru osem smrtnih primerov, pri katerih je izplačala skupno vsoto 17.460 Din.

Umrli so sledeči člani: 1.) Štefanija Doličič, Velenje, umrla 10. aprila 1927.; 2.) Ivan Črešnik, Črna pri Prevaljah, umrl 16. aprila 1927.; 3.) Elizabeta Glaser, Hoče pri Mariboru, umrla 21. maja 1927.; 4.) Franc Fijan, Breg pri Ptuj, umrl 29. junija 1927.; 5.) Katarina Löschnigg, Maribor, umrla 30. julija 1927.; 6.) Karel Rek, Farna vas, pošta Prevalje, umrl 28. avgusta 1927.; 7.) Alojzij Berlisg, Maribor, umrl 9. septembra 1927.; 8.) Martin Pečovnik, Vransko, umrl 9. septembra 1927.

Pozneje se je še izplačala posmrtnina za štiri (4) umrle člane, in sicer za gg.: 1.) Emil Rektožik, Maribor, umrl 8. oktobra 1927.; 2.) Franc Schell, Maribor, umrl 14. oktobra 1927.; 3.) Simon Večko, Farna vas, pošta Prevalje, umrl 16. oktobra 1927.; 4.) Franc Tajšek, Celje, umrl 17. oktobra 1927.

Načelstvo «Samopomoči» prosi člane, da čimprej pošljejo prispevke, da pri prihodnjem smrtnem primeru ne pride v denarne stiske. Zamudnike opozarjamo, da nam dolžne prispevke v najkrajšem času nakažejo. Vsak član naj se zaveda, da je obrtniška «Samopomoč» socialna ustanova, ki stremi za ciljem, pomagati družinam umrlih članov.

Na zadruge smo poslali sezname onih članov obrtniške «Samopomoči», ki še niso plačali zadnje zahtevane podpornine s prošnjo, da vplivajo zadruge na svoje člane, da plačajo zaostalo podpornino.

Obrtniška „Samopomoč“ Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Obrtniška «Samopomoč» Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

Članstvo opozarjamo, da bomo prihodnje dni razposlali položnice za 30. in 31. smrtni primer. Imena umrlih članov č: Matevž Ancelj, Mojstrana; Franc Koritnik, pleskar, Krško. Razen položnic za smrtne primere bomo priložili položnico za upravne stroške za drugo poluleetje v znesku 5 Din za člana. Prosimo članstvo, naj točno pošilja prispevke, da ga ne bo treba vedno opominjati, ker z opomini ima načelstvo samo nepotrebne stroške. Tudi zamudnike opozarjamo, naj nam pošljejo zaostale prispevke, ker bo sicer načelstvo primorano, izterjati zaostanke upravnim ali pa odvetniškim potom.

Članstvo naj se zaveda, da «Samopomoč» ni ustanovljena v namenu, da bi iskala dobiček, ampak zato, da pomaga svojcem obrtnika ob primeri smrti. Obrtniki, pristopajte k «Samopomoči»! Čim več članov bo, tem večja bo posmrtnina. Dolžnost vsakega obrtnika je, da pristopi k «Samopomoči»!

Načelstvo.

Raba električne sile v obrtu.

(Nadaljevanje.)

Širino pasu izračunamo, ako delimo njegov prerez z debelino. Prerez pasu dobimo, ako delimo silo v kilogramu, s katero je pas obtežen z dopustno obtežljivostjo

pasu. Dopustna obtežljivost pasu iz jedrnatega usnja je $\frac{1}{4}$ kg na 1 mm^2 . Obtežba pasu je enaka silam, s katero pas vleče in s katero je pas napet. Formula, ki znači obtežbo pasu, se glasi:

$$P = \frac{\text{število konjskih sil} \times 75 \text{ kgm}}{\text{sekundna hitrost pasu v metrih.}}$$

Sila, s katero je pas napet, se glasi:

$$S = \frac{P}{\text{upornostni koeficijent} - 1.}$$

Za izračunavanje upornega koeficijenta priobčim križaljko, posneto iz inženjerske ročne knjižice:

I. za železno kolo		II. za leseno kolo	
n	x	n	x
0,1	1,19	0,1	1,34
0,2	1,42	0,2	1,81
0,3	1,69	0,3	2,43
0,4	2,02	0,4	3,26
0,425	2,11	0,425	3,51
0,45	2,21	0,45	3,78
0,475	2,31	0,475	4,07
0,5	2,41	0,5	4,38
0,525	2,52	0,525	4,71
0,55	2,63	0,55	5,63
0,6	2,81	0,6	5,88
0,7	3,43	0,7	7,90
0,8	4,09	0,8	10,60

Naslednji primer naj pouči o uporabi križaljke:

Montirati je prestavo, gonjeno od elektromotorja 6 KS, z 1400 okretaji na minuto, jermenica na motorju meri 120 mm v premeru in je 100 mm široka. Razni mizarski stroji pridejo v obrat. Ti stroji imajo navadno veliko hitrost; vzemimo hitrost osi na prestavi s 300 okretaji na minuto. Kako naj se ta prestava najbolje izvede?

Iz tehnične knjige povzamem, da je za silo 6 KS pri 300 okretajih na minuto potrebna jeklena os, ki ima 50 mm premera. Ležaje ne vzemimo preko 2 m narazen. Prestava znaša $300 : 1400 = 1 : 4,7$. Kolo na prestavi mora

imeti v premeru $D = \frac{120 \times 1410}{300} \cdot 0,97 = 547 \text{ mm}$. Količnik 0,97 predstavlja 3% izgube v hitrosti radi drsanja pasu.

Hitrost pasu znaša po objavljeni formuli: $v = \frac{n D}{19,1}$, torej $v = \frac{300 \times \pi \times 0,547}{60}$ ali $\frac{300 \times 0,547}{19,1} = 8,58 \text{ m}$ na sekundo.

Sila **P**, s katero pas vleče po zgoraj objavljeni formuli $= \frac{6 \times 75}{8,58} = 52,56 \text{ kg}$. Kolo je železolito. Napetostna sila **S**, s katero se pas vloži na kolo po gorenji formuli $= \frac{52,26}{2,02 - 1} = 51,53 \text{ kg}$.

(Nadaljevanje sledi.)

Iz organizacij.

Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru. Dne 26. septembra 1927. se je vršila redna seja Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru v združni pisarni v Narodnem domu. Udeležili so se je obrtni nadzornik g. Ig. Založnik, predsednik Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Franjo Bureš, gg. Janko Horvat, Anton Krajcar, Mihael Lešnik, Franjo Kumerc, Vilko Zeischeg, Jakob Rebernik, Jože Volčič in Jernej Golčer. Tovariš predsed-

* Grška črka $\pi = \text{pi}$.

nik Bureš je pozdravil navzoče ter prešel k dnevnemu redu. Kót prva točka se je razpravljalo o ustanovitvi Vrhovnega obrtniškega sveta. Druga točka je bilo razpravljanje o zborničnih volitvah. Poročalo se je, da se pri večkratnem pogajanju ni doseglo pravičnega kompromisa po krivdi Jugoslovanske obrtne zveze v Ljubljani. V debato so posegli vsi gg. odborniki in se je sklenilo, da postavijo zadrúžne zveze svojo listo. Nato so se imenovala imena gospodov od vseh strok, ki bi prišli na ta način v poštev kot kandidati in namestniki v zbornico. Tozadevne predloge se je poslalo Vrhovnemu obrtniški svet v Ljubljano. Nadalje se je razpravljalo o ustanovitvi obrtne zadrúge lesnih in kovinarskih strok v Ormožu. Na tej seji se je potrdilo predlagane mojstre kot predsednike preizkuševalnih komisij, in sicer gospode: za čevljarstvo stroko v Mariboru J. Beraniča, čevljarstva mojstra v Mariboru. Za kovinarsko stroko Franja Kumerca, ključavničarskega mojstra v Mariboru. Četrta točka je razpravljala o sprejemu inozemskih vajencev in pomočnikov, kar se je vzelo na znanje. Predložila se je neka ovadba glede otvoritve neke nove podkovske kovačnice v Legnu pri Slovenjgradcu. Sklenilo se je vprašati sresko poglavarstvo v Prevaljih o tej zadevi. Razpravljalo se je tudi o dopisu mizarske zadrúge v Mariboru glede 4letne učne dobe, ki se je vpeljala pri tej zadrúgi. Zveza bo podpirala sklep mizarske zadrúge. Pretresalo se je tudi vprašanje velikega županstva v Mariboru, kam da spada zadrúžno članstvo trgovskih vrtnarjev. Po kratki debati je zveza izjavila, da trgovci s cveticami spadajo k trgovskemu gremiju ne pa k obrtnim zadrúgam. Rešila se je tudi prošnja obrtnika mesarske stroke, ki je zaprosil za dispenco za konjsko mesarstvo. Dispensa se je priporočila, ker ima prosilec popolno usposobljenost za zaproseni obrt. Zveza se je morala izjaviti zbornici, če so šumski delavci upravičeni sekati okrogel les. Do sedaj so razni podjetniki, ki so se bavili z lesno trgovino, pa tudi lastniki gozdov, ki so prodajali tesan les iz lastnega gozda, najemali za tesanje lesa delavce, tako zване tesače. Zveza je mnenja, da tesanje lesa lastne produkcije ne spada pod predpise obrtne zakona, ako se vrši po lastnikovih rodbinskih ali stalnih nameščencih. Nikakor pa ne gre pripuščati, da bi trgovec z lesom na enak način obdeloval kupljeni les, ker tako obdelovanje lesa daleč presega pravice, ki jih je pridobil z obrtnim listom za trgovino. K temu se mora pripomniti, da je tesanje lesa produktivno delo in da trgovec nikdar ne sme producirati, ampak le kupovati in prodajati. Prošnja nekega prosilca za dispenco v urarskem obrtu se ne more priporočati, ker prosilec ne more dokazati, da je učno razmerje redno končal in tudi ne more dokazati z izpričevalom o uspešno dokončanem obiskovanju kakega obrtne učnega zavoda, v katerem bi se bil v svojem obrtu praktično in strokovno izobrazil. Končno se je sprožila misel, zopet ponoviti akcijo za dosego mojstrske preizkušnje. Zveza bo podvzela korake, da doseže odobritev od oblasti. Sklenilo se je tudi, da se ne izdajo enaka besedila za učne pogodbe na podlagi obrtne reda za vse obrtne zadrúge.

Splošna obrtna zadruga v Mariboru. Dne 12. septembra 1927. se je vršila v Skupni obrtni zadrúgi v Mariboru anketa zaradi določitve obrtnih pravic sedlarjev in tapetnikov. Anketa se je vršila na željo prizadetih obrtnikov in so se je udeležili: g. obrtni nadzornik Ig. Založnik, predsednik Skupne obrtne zadrúge g. Miho Vahtar ter gg. Ivan Kravos, Mijo Saluberšek, Franjo Fras, Anton Podkrižnik, Henrik Krivanek, Franc Ferik in Franc Wallner. Tovariš predsednik Vahtar je pozdravil navzoče in otvoril anketo ter povabil navzoče, naj izjavijo svoje želje glede današnje ankete. Član sedlarske stroke se je pritožil, da

tapetirajo in pleskajo avtomobile obrtniki, ki niso od stroke in ki bi ne smeli to delo izvrševati, in je prosil, naj se natančno precizira meje med sedlarskim in tapetniškim delom. Zastopnik tapetnikov je izjavil, da smejo tapetniki izvrševati tapetniška dela pri avtomobilih. Sedlarji so pa bili drugega mnenja in izjavili, da bi tapetniškega dela pri avtomobilih v mestu ne smel izvrševati tapetnik, ampak le sedlar. Na deželi pa, kjer nista zastopani obedve stroki, pa naj bi bilo prepuščeno izvrševanje tega dela eni ali drugi stroki. Ker se ni mogel doseči sporazum, se je sklenilo, da se prepusti zadeva merodajnim oblastvom v odločbo.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in parsarjev v Ljubljani obvešča svoje člane v Ljubljani, da se je na obrtnih nadaljevalnih šolah že pričelo šolsko leto 1927./1928. Obisk obrtnih nadaljevalnih šol je po § 99. b obrtne reda za vse vajence in vajenke obvezno, dokler popolnoma ne dosežejo učnega smotra. Vajencem, ki po lastni krivdi ne dosežejo zadovoljivega učnega smotra ali so disciplinarno od šolskega pouka začasno izključeni, se učna doba podaljša. Učni gospodarji so po § 100. obrtne reda dolžni skrbeti, da zahajajo vajenci in vajenke redno in točno k pouku ter morajo dovoljevati vajencem za obiskovanje šole potrebni svobodni čas in jih po § 76. ne smejo z delom odtegovati šolskemu pouku. Ako vajenec ali vajenka zbolí, ostavi učnega mojstra, se odpove obrtu ali izpremeni učnega mojstra ali obrt, mora učni mojster ne mudoma naznaniti tudi šolskemu vodstvu. Šolski pouk je brezplačen. Vsak vajenec ali vajenka pa mora za stvarne šolske potrebščine plačevati šolskemu vodstvu po 15 Din na mesec. Zadrúžni člani se opozarjajo, da morajo po obrtnem redu vsakega vajenca ali vajenka nemudoma vpisati na obrtno nadaljevalno šolo, kakor hitro ga sprejmejo v svoj praktični pouk. Odlaganje z vpisovanjem vajencev je kaznivo. Obrtni gospodar torej nikakor ne sme prikrivati vajencev ter jih vpisati šele po preteku več mesecev. Vsi prestopki proti določbam obrtne reda se bodo najstrožje kaznovali. Ta okrožnica velja v splošnem pa tudi za zadrúžne člane izven Ljubljane.

O d b o r.

Občni zbor Zadrúge rokočelskih in srodniških obrtov v Železnikih se je vršil 9. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih osnovne šole. Udeležilo se ga je 22 zadrúžnih članov in zastopnik pomočnikov. Načelnik g. Jakob Primožič se je v svojem otvoritvenem nagovoru spominjal pred kratkim preminulega ustanovitelja in prvega načelnika zadrúge, tov. Matija Žumra, kovaškega mojstra v Železnikih. Prečital se je nato zapisnik zadnjega rednega občnega zbora. Iz poročila o delovanju zadrúge v preteklem letu posnemamo, da je imel odbor pet sej in štiri sestanke, na katerih so se obravnavale zadeve glede vajeniške šole in šušmarstva. Vajeniški pouk se je vršil od oktobra 1926. do konca aprila 1927. vsako nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne. Pokazali so se zlasti pri preizkušnjah prav lepi uspehi te nedeljske šole. Pomočniško preizkušnjo je delalo devet vajencev. Zadruga je imela v preteklem letu 2469.37 Din dohodkov in 1004.50 Din izdatkov. Računski zaključek in knjige sta pregledala gg. Ivan Keržar in Anton Bertoncelj, ki sta predlagala odbor absolutorij. Proračun za leto 1927. izkazuje 1000 Din dohodkov in 1300 Din izdatkov, vsled česar se je naložila zadrúžnim članom doklada v znesku 5 Din. Za delegata v Zvezo obrtnih zadrúg sta bila izvoljena gg. Ivan Jakolič, mizar v Železnikih, in Franc Hafnar, kovač v Selcih. Pri slučajnostih se je opozorilo zborovalce, da se prične šolski pouk za vajence 16. oktobra t. l. Vsi učni mojstri naj pošiljajo vajence redno k pouku.

Zadruga ključavničarjev v Ljubljani sporoča: Vajeniške preizkušnje se prično v nedeljo dne 27. novembra 1927. ob 8. uri zjutraj s teoretskim izpitom v ljudski šoli na Grabnu v Ljubljani. Praktična preizkušnja bo pa takoj drugo nedeljo, t. j. dne 4. decembra 1927. ob 9. uri dopoldne v delavnici tvrdke Jos. Weibl v Ljubljani, Čopova cesta 10. Vsi vajenci, katerim preteča učna doba v času do 27. februarja 1928., naj vložijo neколкоvane, lastnoročno pisane prošnje najkasneje do četrтка 24. novembra t. l. do 18. ure v roke združnega načelnika ali pa jih pošljejo po pošti na zadrugo. Prošnji, na kateri naj potrdi učni mojster dejansko zaposlenje vajenčev v zmislu učne pogodbe, se mora priložiti tudi zadnje šolsko izpričevalo obrtne nadaljevalne šole in učna pogodba. Kot preizkuševalno delo se določa za vajence stavbnega ključavničarstva: štedilniški okvir 18" × 24", za one strojnega pa: os za malo smirkovo polut z ležaji (Schmiergelscheibelager mit Welle) po navodilu učnega mojstra. Te predmete morajo izvršiti vajenci sami in jih izgotovljene prinesiti k praktični preizkušnji dne 4. decembra t. l. K teoretični preizkušnji dne 27. t. m. naj vajenci prinese s seboj svinčnik in pero, pivnik in dve poli belega papirja. Vajenci, ki bodo pravočasno vložili prošnje, naj se udeležijo preizkušnje v zgoraj označenih dneh brez nadaljnjega posebnega obvestila.

Mizarska zadruga v Mariboru. Dne 6. oktobra 1927. se je vršila redna odborova seja v združni pisarni Pod mostom. Udeležili so se je predsednik g. Munda, gg. Ivan Paitz, Jože Volčič, Andrej Koren, Franc Ribič, Aleksander Belina in Štefan Rusl. Tovariš predsednik Munda je pozdravil navzoče ter prešel k dnevnemu redu. K prvi točki dnevnega reda se je razpravljalo glede nadaljevanja obrta neke prosilke po moževi smrti. Kot poslovodjo se je odobrilo g. Jožefa Šunka. Dva obrta sta se premestila. Pregledalo se je po dveh obrtnikih predložene usposobljenostne dokaze. — Nadalje se je razpravljalo o nekem pomočniku, ki je predložil napačne dokumente o pomočniški dobi. Sklenilo se je, da se ga naznani obrtni oblasti. Neki obrtnik trguje s svojim obrtnim listom. Imenovanega se je naznanilo obrtni oblasti in prosilo, da se ga kaznuje. Delavnico pa, ki jo je dal na razpolago neupravičenemu pomočniku, naj se zapre. Naznanilo se je nekega nastavljenca državne železnice, ki je šušmaril. Ovađba je bila poslana obrtni oblasti in ravnateljstvu drž. žel. v Ljubljani. Pet mizarskih mojstrov je bilo kaznovanih radi neprijave in odjave svojih pomočnikov pri zadrugi. Prijavili so se trije mizarski vajenci k preizkušnji.

Razno.

Uprava «Obrtnega Vestnika» vljudno sporoča vsem cenj. naročnikom, da list radi tehničnih ovir 15. oktobra in 1. novembra t. l. ni mogel iziti in bo uprava gradivo nadoknadila. Cenjeni naročniki naj izvolijo zakasnenje lista oprostiti.

Obrtniški koledar za leto 1928. bo v zalogi Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani v kratkem izšel. Ker bo vsebina jako poučna, cena nizka, ga priporočamo v nakup vsakemu obrtniku. Naroča se pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

Tečaj o tehniki obdelave pločevin. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani priredi pod vodstvom g. Josipa Štirna, profesorja tehniške srednje šole «tečaj o tehniki obdelave pločevin», ki je namenjen zlasti kleparskim in kovinarskim mojstrom in pomočnikom. Tečaj je brezplačen ter bo trajal okoli dva in pol meseca. Poučevalo se bo v prostorih tehnične srednje šole, in sicer trikrat tedensko v večernih urah. Interesenti naj prijavijo svojo

udeležbo ustmeno ali pismeno pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10, najkasneje do dne 20. oktobra t. l. Otvoritev tečaja se bo pravočasno udeležencem naznanila.

Tečaj za krojaško damsko in moško pri krojevanje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrta v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani priredi po Božiču tečaj za krojaško pri krojevanje v Ljubljani pod vodstvom g. Alojzija Knafeljna. Vsi interesenti in interesentinje naj prijavijo svojo udeležbo ustmeno ali pismeno v pisarni urada, Krekov trg št. 10/1, kjer dobe še nadaljne informacije.

Krojači, šivilje! Pritožujete se čez konkurenco konfekcije itd. Ali ne vidite, kako eleganten kroj ima konfekcija? Če hočete v današnjem času izhajati in imeti naročnike, morate imeti modern kroj. Isto dame! Koliko si prihranite pri gospodinjstvu, če znate same izdelovati garderobo. Koliko časa zamudiš pri starih krojih. Zakaj je konfekcijska obleka tako poceni? Ker je kroj preizkušen in lahek za izdelovanje. — Prvi zimski tečaj z novimi pomladnimi modeli in kroji za leto 1928. se prične po Božiču. Pouk za krojače, uniforme (važno za vojne obveznike), specialni pouk za duhovščino. Za šivilje kot nešivilje poleg krojenja modeliranje, to je vrezavanje krojev po vsaki podobi in meri, da ne potrebuješ nobenega kroja (šnita). Ker ima lastnik modni salon, imajo učenci priliko videti, kako se šiva in izdeluje. Učencem se rekomandirajo službe. Revnejšim tečaj ceneje! Nekaj se lahko plača z živili. Zunanjim učencem se preskrbi hrana in stanovanje pri zanesljivih ljudeh. Ker je ta tečaj zadnji v tej sezoni, opozarjam na to krojače in šivilje, naj ga ne zamude. Ker je prostora le za določeno število učencev, naj se vsak čimprej prijavi. Krojni pouk po pošti. Vsak učencec, ki je obiskoval tečaj, ima pravico vsako leto posečati osemdnevni brezplačni kurz o izpremembi mode, dobi ceneje šivalni stroj in druge potrebščine. — Zasebno krojno učilišče F. Potočnik, na internacionalni razstavi v Rimu odlikovan z zlato kolajno in naslovom krojnega profesorja, Ljubljana, Stari trg 19.

LAŠKO. — Jurij Benedek. Umrli je 5. oktobra mož, ki ga bomo dolgo vrsto let pogrešali, z njim je odkrnil del naše obrtne zgodovine. Rodom Madžar, je prišel pred 51 leti kot pomočnik v Laško in je tu delal, živel in naš kot popolnoma naš mož zapustil. Poročen je bil z našo vrlo Kopačevo Pepco, ki mu je rodila šest otrok in ki mu je pred tremi meseci v smrti prednjačila. V svoji mladosti je bil Benedek prav iskana osebnost. Bil je član okrajnega zastopa, občinskega odbora, dolgoleten načelnik gasilskega društva, okrajne posojilnice itd. in kar je bilo rajnkemu glavno, bil je navdušen lovec in kot veseljak daleč naokrog dobro poznan in priljubljen. Kot dimnikarski mojster je izvrševal svoj obrt nad 45 let in bil je vedno naš vnet obrtniški borec. Pogreb, ki se ga je udeležilo nad 350 žalnih gostov, je vodil celjski pastor May, pel mu je pa pevski zbor Obrtnega društva. Naj počiva v miru!

Važno opozorilo delodajalcem. Ker naše delavsko zavarovanje predvsem ogroža neredno in nepravočasno plačevanje predpisanih prispevkov, je Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prisiljen, da proti vsem onim delodajalcem, kateri bi ob zapadlosti prejetih plačilnih nalogov predpisanih prispevkov takoj ne poravnali, predlaga pri političnih oblastvih v zmislu § 197. zakona o zavarovanju delavcev izrek denarne kazni, katera znaša od 100 do 5000 Din. Število nerednih plačnikov je tako veliko in zneski zadrževanih vsot tako visoki, da imajo ta dejstva za posledico nelikvidnost urada, kateri ne more svojih najnujnejših obveznosti

pravočasno poravnati. Med te obveznosti spadajo predvsem oskrbovalnine bolnicam, katerih gospodarstvo je vsled tega dejstva istotako ogroženo. Iz teh moralnih in gospodarskih razlogov je najstrožja uporaba zakonitih določil utemeljena in v interesu brezhlebnega izvajanja našega zavarovanja nujno potrebna. Zato je v interesu delodajalcev, da v izogib večjim in nepotrebnim stroškom svojim obveznostim iz naslova delavskega zavarovanja redno in takoj zadoste. Urad do nerednih plačnikov v interesu svojih bolnih članov, v interesu gospodarstva naših bolnic itd. ne more imeti nikakih ozirov. Vsako liberalnejše postopanje od strani urada ima za posledico vedno večji zaostanek na neplačanih prispevkih. Pri takem položaju pa je izvajanje našega bolniškega zavarovanja sploh nemogoče.

Novi obrtni zakon. Kakor doznavamo, je osnutek novega obrtnega zakona že v toliko izdelan, da ga bo ministrstvo v kratkem razposlalo zbornicam in gospodarskim korporacijam v izjavo.

Prevoz krompirja čez Trst. Italijanski posebni delegat za fitopatologijo v Trstu opozarja vse interese, da morajo biti izvorna in imunitetna izpričevala pri pošiljkah s krompirjem, ki se prevaža čez italijanski teritorij, izdana od fitopatoloških oblastev dežele izvora (pri nas Državno kemično preizkuševališče) in ne od kakih drugih institucij ali oblastev. Izpričevala sama morajo biti izstavljena razen v jeziku dotične države tudi v italijanščini ali fran-

coščini, kakor so tudi italijanska izpričevala, ki se izdajajo za inozemstvo.

Za izvoznike živine, jaje in masla. Po informacijah našega generalnega konzulata v Parizu, vlada na ondodnem trgu veliko povpraševanje po domači živini, jajcih in maslu.

Za konzorej «Obrtnega Vestnika» Milko Krapež.

Odgovorni urednik Ignacij Kaiser.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

FRAN RAVNIKAR

Stavbno in umetno tesarstvo, stavbno

mizarstvo, lesna industrija, parna žaga

Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Račun poštne hranilnice št. 11.428

Telefon št. 2.415.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih v različnih stavbnih slogih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpnih streh, kupol, cerkvenih ostrešij, balkonov, vrtnih utic, verand in raznih vrtnih arhitektoničnih del. Izvrševanje stopnic, dekorativnih stropov, dekorativnih stenskih opažev, vrat, oken itd. Izdelovanje in polaganje ladijskega poda. Za razne industrijske stavbe, dvorane, razstavne zgradbe itd. Opozorjam na moj najnovejši sistem „Raff“, jugoslov. patent št. 4.755 za proste razpetine od 8 do 40 m. Parna in električna gonilna sila.

Cenjenim gg. obrtnikom se priporočam pri nakupu vseh barv, firneža, lakov, steklarskega kleja, čopičev

in vseh drugih potrebščin za te stroke

IVAN JANČAR

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 4

Krojaški atelje za gospode in dame

Franc Iglič

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 28

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo šte. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

Skrbno izdelovanje

L. MIKUŠ

Največji izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

LJUBLJANA

Najnižje cene!

Mestni trg št. 25.

Najnižje cene!

Ustanovljeno leta 1839.

Ph. Mr. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jellenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih. Oblastveno koncesijonirana oddaja strupov. Poštne pošiljkatve obratno.

LJUBLJANA, Marijin trg

Telefon šte. 115.

Pozor!

Pozor!

Gostilna „Otok Vis“ v Ljubljani,

Židovska steza št. 4

toči najboljša dalmatinska, štajerska in dolenska vina, potem likerje, sadne soke, pivo itd. Prvovrstna domača in primorska kuhinja. Vsi prostori, ki so nanovo preurejeni, so zelo prikladni tudi za društvene in družabne sestanke.

Za obilen obisk se priporoča **FRAN BENČIČ.**

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilno, restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. — Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 2478

LJUBLJANA

Telefon 2478

Dunajska cesta 10

Velika izbira.

Kožuhovine

Velika izbira.

SEMKO PETER, Ljubljana

Turjaški trg 1.

Nizke cene!

Nizke cene!

Krznar in izdelovatelj čepic.

Barvanje in strojenje krzna.

Nakup kož vsakovrstne divjačine po najvišjih cenah.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vložnega denarja preko 220 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanj poleg lastnega hranilniškega premoženja še MESTO LJUBLJANA z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi središča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000--

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000--

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice in agencije:

Brežice	Kranj	Novo mesto	Slovenj-
Celje	Logatec	Prevalje	gradec
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Split
Gorica	Metković	Rakek	Trst
	Novi Sad	Sarajevo	

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 2261, 2413, 2502, 2503
in 2504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2308

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2805 in 2806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.